

Rolnummer 376

Arrest nr. 15/92
van 27 februari 1992

A R R E S T

In zake : de vordering tot schorsing van artikel 40, 2°, van
de wet van 20 juli 1991 houdende
begrotingsbepalingen, ingesteld door de v.z.w.
"Association des femmes au foyer".

Het Arbitragehof,

samengesteld uit de voorzitters I. Pétry en J. Delva
en de rechters J. Wathelet, D. André, L. De Grève,
L. François en H. Boel,
bijgestaan door de griffier H. Van der Zwalmen,
onder voorzitterschap van voorzitter I. Pétry,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

*

*

I. ONDERWERP VAN DE VORDERING

In een verzoekschrift, aan het Hof gericht bij ter post aangetekende brief van 24 januari 1992, vordert de v.z.w. "Association des femmes au foyer", waarvan de zetel gevestigd is te 1040 Brussel, Eudore Pirmezlaan 49, handelend krachtens een beslissing van haar raad van bestuur van 7 januari 1992, de schorsing van artikel 40, 2°, van de wet van 20 juli 1991 houdende begrotingsbepalingen (Belgisch Staatsblad van 01.08.1991).

In hetzelfde verzoekschrift wordt ook de vernietiging van de voormelde bepalingen gevraagd.

II. RECHTSPLEGING

Bij beschikking van 27 januari 1992 heeft de voorzitter in functie de leden van de zetel van het Hof aangewezen conform de artikelen 58 en 59 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof.

Bij beschikking met dezelfde datum is rechter L. De Grève aangewezen ter vervanging van rechter K. Blanckaert, verhinderd.

De rechters-verslaggevers D. André en H. Boel hebben geoordeeld dat er geen reden was om ten deze de artikelen 71 en volgende van de vermelde organieke wet toe te passen.

Bij beschikking van 28 januari 1992 heeft het Hof de terechtzitting voor de debatten over de vordering tot schorsing vastgesteld op 5 februari

1992.

Van die beschikking is kennis gegeven aan de verzoekende partij en aan de overheden vermeld in artikel 76, § 4, van de organieke wet, bij ter post aangetekende brieven van 29 januari 1992 die op 31 januari en 3 februari 1992 aan de geadresseerden ter hand zijn gesteld.

Op de terechtzitting van 5 februari 1992 :

- zijn verschenen :
Mr. Louis Van Bunnan, advocaat bij de balie te Brussel, voor de verzoekende partij, en de heer Marc Bertrand, adviseur in de Kanselarijdiens ten van de Eerste Minister, voor de Ministerraad, Wetstraat 16, 1000 Brussel;
- hebben de rechters-verslaggevers D. André en H. Boel, respectievelijk in het Frans en het Nederlands, verslag uitgebracht;
- zijn voornoemde advocaat en vertegenwoordiger gehoord;
- is de zaak in beraad genomen.

De rechtspleging is gevoerd overeenkomstig de bepalingen van de artikelen 62 en volgende van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, die betrekking hebben op het gebruik der talen voor het Hof.

III. ONDERWERP VAN DE AANGEVOCHTEN BEPALING

3.1. De wet is bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad

van 1 augustus 1991.

- 3.2. De aangevochten bepaling luidt als volgt :
- "art. 40 : met uitwerking op de data van hun respectieve inwerkingtreding, zijn bekrachtigd :
- 1° (...)
- 2° het koninklijk besluit van 2 januari 1991 tot wijziging van het koninklijk besluit van 4 maart 1965 tot uitvoering van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen, op het stuk van de bedrijfsvoorheffing".
- 3.3. Het bekrachtigd koninklijk besluit van 2 januari 1991 bevat bijgevoegde schalen (I en II) die er volgens de verzoekende partij toe leiden dat enkel bij de gezinnen met slechts één beroepsinkomen of met een tweede beroepsinkomen dat lager ligt dan het huwelijksquotint, voorheffingen worden ingehouden die hoger liggen dan de belasting op het beroepsinkomen waarop de voorheffing wordt ingehouden.

IV. IN RECHTE

Het belang

- A.1. De verzoekende partij doet gelden dat zij, door de afkondiging van het aangevochten artikel 40, 2°, persoonlijk geen enkel materieel nadeel kan aanvoeren, wat volgens haar trouwens uitgesloten is door haar wettelijk statuut van vereniging zonder winstoogmerk.

Niettemin is zij van mening dat zij een ernstig moreel nadeel ondervindt -en dus als dusdanig belang heeft bij de vernietiging en de schorsing van het aangevochten artikel 40, 2°. Dat nadeel vloeit volgens haar voort uit het hardnekkig optreden van de Minister tegen de categorie van gezinnen met één beroepsinkomen, waarvan de belangen juist door de verzoekende partij worden verdedigd.

- B.1.1. Uit artikel 21 van de bijzondere organieke wet van

6 januari 1989 blijkt dat een vordering tot schorsing niet kan worden ingesteld dan tegelijk met het annulatieberoep of nadat reeds een annulatieberoep was ingesteld. De vordering tot schorsing is derhalve ondergeschikt aan het beroep tot vernietiging.

Uit een en ander volgt dat de ontvankelijkheid van het annulatieberoep, inzonderheid het voorhanden zijn van het daartoe vereiste wettelijk belang, reeds bij het onderzoek van de vordering tot schorsing dient te worden betrokken.

- B.1.2. Artikel 107ter van de Grondwet bepaalt : "... de zaak kan bij het Hof aanhangig worden gemaakt door iedere bij de wet aangewezen overheid, door ieder die doet blijken van een belang, of, prejudicieel, door ieder rechtscollege". Naar luid van artikel 2, 2°, van de voormelde bijzondere wet, kunnen de beroepen tot vernietiging worden ingesteld "door iedere natuurlijke of rechtspersoon die doet blijken van een belang ...".

De voormelde bepalingen eisen dus dat de natuurlijke persoon of rechtspersoon die een beroep instelt, van een belang doet blijken om voor het Hof in rechte te treden.

Het vereiste belang is slechts aanwezig bij diegenen die door de bestreden norm rechtstreeks en ongunstig in hun situatie zouden kunnen worden geraakt.

- B.1.3. Het doel van de verzoekende partij, de v.z.w. "Association des femmes au foyer" bestaat erin "iedere vrouw te helpen bij de vrije keuze thuis te werken indien zij dat wenst en de thuiswerkende

vrouw sociaal en moreel te steunen".

Opdat het beroep ingesteld door een vereniging zonder winstoogmerk, die zich op een collectief belang beroept ontvankelijk zou zijn voor het Hof, is vereist dat het doel van de vereniging van bijzondere aard is en derhalve onderscheiden van het algemeen belang; dat dit doel werkelijk wordt nagestreefd, wat moet blijken uit de concrete activiteiten van de vereniging, dat de vereniging blijk geeft van een duurzame werking, zowel in het verleden als in het heden.

- B.1.4. Uit het beperkt onderzoek van de ontvankelijkheid van het beroep tot vernietiging waartoe het Hof in het kader van de vordering tot schorsing is kunnen overgaan, blijkt dat de verzoekende partij aan die voorwaarden voldoet.

De vordering tot schorsing

4. De toepasselijkheid van artikel 20, 2°, van de bijzondere wet van 6 januari 1989

- A.2.1. *Tot staving van haar vordering tot schorsing voert de verzoekende partij de toepasselijkheid van artikel 20, 2°, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof aan, naar luid waarvan tot schorsing kan worden besloten "als het beroep is ingesteld tegen een norm die identiek is met een reeds door het Arbitragehof vernietigde norm en die door dezelfde wetgever is aangenomen".*

Volgens de verzoekende partij wordt ten deze een beroep tot vernietiging ingesteld tegen een norm, met name artikel 40, 2°, van de wet van 20 juli 1991, tot bekrachtiging van het koninklijk besluit van 2 januari 1991, wet die dezelfde structuur en hetzelfde doel heeft als artikel 29 van de wet van 20 juli 1990, dat een koninklijk besluit van 27 februari 1989 en een ander van 18 december 1989 bekrachtigde. Het Arbitragehof heeft die bepaling

vernietigd bij arrest van 13 juni 1991 (nr. 16/91).

A.2.2. De verzoekende partij is van oordeel dat artikel 20, 2°, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 aldus op deze zaak van toepassing is aangezien de wetgever een beroep heeft gedaan op dezelfde techniek -de bekrachtiging- ten aanzien van een koninklijk besluit -niet vernietigd maar "bedreigd" vanwege de vordering tot nietigverklaring voor de Raad van State- en dat de norm waarvan zij de vernietiging vraagt en de norm die voordien door het Hof is vernietigd, door dezelfde overheid zijn aangenomen, met name de nationale wetgever.

B.2.1. Naar luid van artikel 20, 2°, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof kan tot schorsing worden besloten "als het beroep is ingesteld tegen een norm die identiek is met een reeds door het Arbitragehof vernietigde norm en die door dezelfde wetgever is aangenomen".

B.2.2. Bij arrest van 13 juni 1991 (nr. 16/91) heeft het Hof artikel 29 van de wet van 20 juli 1990 houdende economische en fiscale bepalingen vernietigd "in zoverre het de vernietigde bepalingen van het koninklijk besluit van 27 februari 1989 en de geschorste bepalingen van het koninklijk besluit van 18 december 1989 bekrachtigt".

Artikel 29 van de voormelde wet was als volgt geformuleerd : "Worden bekrachtigd : de bepalingen van het koninklijk besluit van 4 maart 1965 tot uitvoering van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen, met betrekking tot de bedrijfsvoorheffing, alsmede de koninklijke besluiten die, tot bij de inwerkingtreding van deze wet, de voormelde bepalingen hebben gewijzigd".

B.2.3. Het koninklijk besluit van 2 januari 1991 dat is bekrachtigd door artikel 40, 2°, van de wet van 20 juli 1991, verschilt op een niet louter formele wijze van het koninklijk besluit van 27 februari 1989 (bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 2 maart 1989) en van dat van 18 december 1989 (bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 29 december 1989).

De norm waartegen dit beroep is gericht, met name artikel 40, 2°, van de wet van 20 juli 1991, is niet identiek met de norm die het Hof in zijn arrest van 13 juni 1991 heeft vernietigd.

Uit een en ander vloeit voort dat artikel 20, 2°, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 niet kan worden toegepast op de vordering tot schorsing van artikel 40, 2°, van de wet van 20 juli 1991.

De toepasselijkheid van artikel 20, 1°, van de bijzondere wet van 6 januari 1989

A.3.1. *De verzoekende partij leidt een eerste middel af uit de schending van de artikelen 6, 6bis en 112 van de Grondwet, omdat artikel 40, 2°, van de wet van 20 juli 1991 schalen bekrachtigt waarvan de Raad van State, in twee vroegere arresten, de onregelmatigheid heeft vastgesteld ten aanzien van de voormelde grondwetsbepalingen.*

A.3.2. *Een tweede middel is afgeleid uit de schending van de artikelen 6, 6bis, 107 en 112 van de Grondwet door de aangevochten regel die, volgens de verzoekende partij, ertoe strekt de door artikel 107 van de Grondwet ingestelde wettigheidstoetsing van verordeningen van de uitvoerende macht te belemmeren en de belastingplichtigen elke waarborg te ontnemen dat het in de artikelen 6, 6bis en 112 van de Grondwet verankerde beginsel van gelijkheid voor de belastingen in acht wordt genomen.*

A.3.3. *Wat het moeilijk te herstellen ernstig nadeel be-*

treft, betwist de verzoekende partij weliswaar niet dat zij geen persoonlijk materieel nadeel kan aanvoeren op grond van de afkondiging van artikel 40, 2°, van de wet van 20 juli 1991, maar zij is niettemin van oordeel dat artikel 20, 1°, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof niet noodzakelijk een materieel nadeel vereist, gesteld dat het moreel nadeel ernstig is.

Nu is, volgens de verzoekende partij, het geleden moreel nadeel onbetwistbaar ernstig, gelet op het hardnekkig optreden van de Minister tegen de categorie van gezinnen met slechts één beroepsinkomen,

waarvan de belangen juist door de verzoekende partij worden verdedigd. Bovendien zal dat nadeel volgens haar niet door een eventuele vernietiging van de aangevochten bepaling worden hersteld, aangezien het (volgens haar waarschijnlijke resultaat) er slechts zal komen op een ogenblik waarop de aangevochten bepaling reeds haar volle uitwerking zal hebben gehad.

B.3. Naar luid van artikel 20, 1°, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 dient aan twee grondvoorwaarden te zijn voldaan opdat tot schorsing kan worden besloten :

- 1° de middelen die worden aangevoerd moeten ernstig zijn;
- 2° de onmiddellijke uitvoering van de bestreden wet moet een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kunnen berokkenen.

Daar de twee voorwaarden cumulatief zijn, leidt de vaststelling dat één van die voorwaarden niet is vervuld tot verwerping van de vordering tot schorsing.

Ter beoordeling van de tweede voorwaarde bepaalt artikel 22 van dezelfde wet bovendien : "De vordering bevat een uiteenzetting van de feiten waaruit moet blijken dat de onmiddellijke toepassing van de bestreden norm een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen".

B.4. Het nadeel dat de verzoekende partij, die een ledenvereniging is, als zodanig zelf ondervindt, is een louter moreel nadeel dat zij ondergaat ingevolge het uitvaardigen van wettelijke bepalingen die strijdig zijn met de beginselen die in haar maatschappelijk doel zijn ingeschreven.

Dat nadeel is niet moeilijk te herstellen, vermits het kan verdwijnen door een eventuele vernietiging van de bestreden bepalingen, die de wetgever zou dienen in acht te nemen.

- B.5. Het blijkt niet dat de onmiddellijke uitvoering van de wet aan de verzoekster een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen. Derhalve dient niet te worden nagegaan of de tot staving van de vordering aangevoerde middelen ernstig zijn.

OM DIE REDENEN,

HET HOF

verwerpt de vordering tot schorsing van artikel 40, 2°, van de wet van 20 juli 1991.

Aldus uitgesproken in het Frans en het Nederlands overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, op de openbare terechtzitting van 27 februari 1992 door voormelde zetel waarin rechter J. Wathelet, wettig verhinderd, voor onderhavige uitspraak vervangen is door rechter M. Melchior, conform de beschikking van heden van voorzitter in functie I. Pétry.

De griffier,

De voorzitter,

H. Van der Zwalmen

I. Pétry